

JÕULULÄKITUS ARMU AASTAL 2019

Pühitsetud valitsejad Tartu piiskop Eelija ning Pärnu ja Saare piiskop Aleksander,
mu vennad Issandas,
kallid preestrid ja diakonid Kristuses,
lugupeetud õed,
auväärsed arhondid,
meie armas püha Eesti kiriku rahvas!

Jeesus, Jumalik laps, sünnib täna Petlemmas. Jumala Poeg tuli ülevalt meie juurde. Ta sündis koobaslaudas, keset kõige sügavamat vaesust, sest Ta ei tahtnud tulla oma hiilguses. Ta ei saanud inimeseks selleks, et meie maailma üle valitseda, vaid et taas elustada meie südamed, et muuta sisemiselt neid, kes Talle järgnevad. Ta tuli maa peale meie keskele, et meile näidata, et ainus mis loeb ning mis jääb, on armastus ning kõik muu pole selle kõrval nii oluline. Just sellepärast Ta ongi meile eeskujuks: sündides kui kõige vaesem vaeste seas, kui kõige viimane viimaste seas.

Sündides Neitsi Maarjast näitab Jumal meile, et Ta ei taha meid sundida Teda armastama. See pole tema siht; Ta tahab veenda meid Teda armastama. Mitte, et me armastaksime Teda teatud tingimustel, vaid täielikult, üleni, ilma tasu saamata, ning omalt poolt pakub Ta meile oma piiritut armastust. Just sellepärast sündis Jeesus: Jumala poeg sai inimeseks nagu meie, et ületada mõõtmatu kuristik, mis on Jumala ja inimeste vahel.

Kui me eemaldume Jumalast, siis eemaldume kõigist elu põhiväärtustest. Just sellepärast on iga samm, mida me teeme Jumala juurde naasmise rajal, väga oluline. Jõulupüha pakub meile ainulaadset võimalust taas sukelduda oma kogu oma olemusega Jumala armastuse salasusse, ilma milleta inimese salarus ei saaks olla võimalik ega nähtav. Jumal, saades inimeseks, riietab end meie vaese lihaga, et rikastada seda oma jumalikkusega. Ta tuleb meie sekka mitte selleks, et nõuda meilt aru meie tegudest, vaid et päästa meid meie hädast ja vabastada meid meie olemise ängist. Ta tuleb mitte selleks, et kasutada meid Tema au rohkendamiseks, vaid selleks, et paluda meil võtta omaks Tema toodud pääste. Jeesus ütleb: "Tuld olen ma tulnud viskama maa peale" (Lk 12,49). See tuli on andeksand ja lepitus. Jah, Kristus ei tulnud meie sekka selleks, et meie üle kohut mõista, vaid selleks, et meid päästa.

Nagu ütleb tabavalt püha Grigoori Jumalasõnaõpetaja: Kristuse sündimise püha on nagu tõeline maavärin, mis maa keskpaigast alates levitab vägevalt kogu jumalikkude armunõu maailma päästeks. Just selletõttu peetakse ka seda sündmust terve inimkonna sünnipäevaks, kogu loodu pühaks. Püha Vassili Suure järgi laskub Jumala Sõna alla meie juurde selleks, et lasta oma alandumise kaudu tervel maailmal astuda täiusesse. Kristuse sündimise salarus on alandlikkuse suurus, rikkus vaesuses ning vabadus kuulekuses neile, kes soovivad seda vastu võtta. Ühesõnaga, Jeesus tuleb oma sündimise läbi nendeni, kes on südames alandlikud, sest nad lasevad ennast juhtida kummardama Teda Tema sõime

ees. Just see toimub iga ausa tõetsija sisemuses - ta saab tunda pimedusest valguse kätte tuleku imet, mille annab meile meie Issanda sünd. See ime ei saa jätta meid ükskõikseks Jumala ega teiste inimeste, meie vendade suhtes. Osadus Jumalaga kätkeb endas ühtsust kaasinimestega, milles peegeldub meie armastus Jumala vastu.

Mõned aga esitavad jultunult küsimuse: kuidas seletada mõistusega Jumala inimeseks saamist? Kuid uskumine ei tähenda lihtsalt tundelisust, vaid tõusmist kuhugi, kus inimese loogika ega mõtted ei suuda salasust seletada. Need, kes kahtlevad Tões või eitavad seda, ei suuda salasusest osa saada. Nad proovivad pisendada Jumala lihakssaamist maa peal. Nad käituvad pimedalt või lapsikult. Nende jumalaeitus ei tugine Tõest tulenevatel faktidel, vaid oma vabaduse kuritarvitamisel, sest Jumal ei sunni kedagi. Jumala armastuse eitaja ei mõista Kristuse sündimist kui Jumala piiritut armastustegu inimeste vastu, vaid mõtleb ainult inimese kurbmängust, isiklikust kannatusest.

Ent jõuluime ei lõppe iialgi. Ta ületab meie targutused, meie kahtlused, meie eneseküllasuse, meie arvukate tühiste tegevuste rutiini. Et sellest imest osa saada, tuleb muuta oma mõtteviisi ning lõpetada asjade vaatamine läbi oma isekuse prisma. Jõuluime taas elustub iga kord, kui pühitseme jumalikku liturgiat, milles Kristus sünnib iga liikme südames. Jumalakoda muutub Petlemma koopaks ning püha altar sõimeks. Just seal jagatakse Jumala Sõna leiba maapealsetele inimestele.

Armsad vennad ja õed maailma Päästjas Kristuses!

Lasku see valgus, mis paistab Petlemma koopast, saada meil kõigil osa armust. Halastagu ja andku Jeesuslaps lohutust neile, kes on vaevas või kannatavad: vaestele, haigetele, kinnipeetutele, puuetega inimestele ning kõigile, kes on elust väsinud; ka neile, kelle me ükskõiksuse või hooletuse tõttu oma eluteel hülgame.

Olgu uus, 2020. aasta, meie kallile Eestimaale ja tema rahvale õitsengu, turvalisuse, õnne ja rahu aasta!

Aamen.